

RESNĀ PUMPURGLIEMEŽA *VERTIGO MOULINSIANA* (DUPUY, 1849) SASTOPAMĪBA ĪADT „AIZKRAUKLES PURVS UN MEŽI”

Digna Pilāte

Daugavpils Universitāte, Sistemātiskās bioloģijas institūts

Adrese: Vienības 13-229, LV 5401, Daugavpils, Latvija

e-mail: digna.pilate@biology.lv

Pirmo reizi Latvijā resnais pumpurgliemezis *Vertigo moulinsiana* bija konstatēts Aizkraukles purva Liepu salā un Garajā salā (Pilāte, 2004). Latvijā suga līdz šim ir konstatēta vēl tikai trīs vietās – Mežolē, Dzilnas dumbrājos un Gruzdovā (Pilāte 2007). *V. moulinsiana* ir viena no Eiropas Savienības biotopu direktīvas II. pielikumā iekļautajām četrām sauszemes gliemežu sugām.

Pēc literatūras avotiem *Vertigo moulinsiana* ir atklātu vietu suga. Tipiska mitrājos un purvājos; arī kalcifilos purvos un dumbrājos. Ļoti bieži atrodama ezeru piekrastē un upju sēkļos niedru, grīšļu vai *Glyceria* audzēs un sanesumos (Ehnström et Walden, 1986; Killeen, 2003; Pokryszko, 1990). Vasaras mēnešos gliemeži uzturas uz augu – *Typha*, *Iris*, *Glyceria*, *Carex* un *Phragmites* lapām un stumbriem 30 -50 cm augstumā. Aizkrauklē un citās vietās Latvijā gliemezis uz augiem ir atrasts ļoti reti un parasti pa vienam īpatnim. Resnais pumpurgliemezis Latvijā līdz šim ir atrasts melnalkšņu staignājos, kaut suga ir meklēta arī citos tai piemērotos biotopos.

ĪADT „Aizkraukles purvs un meži” ir zināmas septiņas sugas atradnes, no kurām piecas ir konstatētas 2010.gadā. Viena jauna atradne atrodas ārpus lieguma. Tajā konstatēts vislielākais *Vertigo moulinsiana* īpatņu skaits (47), citās vietās 1-7 gliemeži. Salīdzinājumā ar pārējām paraugošanas vietām, tas bija visskrajākais melnalkšņu mežs ar dažiem bērziem (nogabals atrodas starp divām kailcirtēm, ļoti bagātīga veģētācija ar daudz grīšļiem, kalmēm, papardēm un vietām ar vīgriezi). Egles pamežā ļoti maz.

Aizkraukles purvs un meži pagaidām ir vienīgā vieta Latvijā, kur sastopama vislielākā *Vertigo moulinsiana* populācija. Suga sastopama nevienmērīgi, izklaidus un ar ļoti atšķirīgu īpatņu blīvumu.

Literatūra.

Ehnström B., Waldén W.H. 1986. *Faunavård i skogsbruket*. Del 2. Den lägre faunan. Skogsstyrelsen, Jönköping. 1-352.

Killeen I.J., 2003. A review of EUHSD *Vertigo* Species in England and Scotland (Gastropoda, Pulmonata: Vertiginidae). Proceedings of the Workshop on Conservation Biology of European *Vertigo* species. *Heldia*, 5 (7): 73-84

Pilāte D. 2004. *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849) (Gastropoda: Pulmonata) in Latvia. – Acta Universitatis Latviensis, Biology, 2004, Vol.676: 127-129.

Pilāte, D. 2007. New Data of Protected, Endangered and Rare Terrestrial Snail Species in Latvia. *Cross-Border Cooperation in Researches of biological Diversity*: 5-10.

Pokryszko B.M. 1990. The *Vertiginidae* of Poland (Gastropoda: Pulmonata: Pupilloidea) – a systematic monograph. *Annales Zoologici*, 43 (8): 134-256.